

ЛЕКСИКА, ГРАМАТИКА СЛОВ'ЯНСЬКИХ МОВ ТА ПИТАННЯ ПЕРЕКЛАДУ

УДК 811.161.2'276.2'373.2

DOI: <https://doi.org/10.18524/2413-0613.2019.23.183120>

С. В. Дмитрієв,

кандидат філологічних наук,

доцент кафедри загального та слов'янського мовознавства

філологічного факультету

Одеського національного університету імені І. І. Мечникова,

Французький бульвар 24 / 26, м. Одеса, 65058, Україна,

kinandr44@ukr.net

МІСЦЕ СЛЕНГОВИХ НОМІНАЦІЙ ОСОБИ У ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНІЙ ПАРАДИГМІ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІНГВОСВІДОМОСТІ

Стаття присвячена проблемі дослідження багатомірності лексико-семантичного вираження сленгових номінацій особи в українській мові. На матеріалі українських урбанолектів здійснюється аналіз специфіки функціонування сленгових номінацій у лінгвокультурній картині світу сучасної України. Досліджуваний простір диференціюється у межах двох підсистем: молодіжний сленг та загальноміський сленг. Декларується динамічність і значна відкритість молодіжної підсистеми, яка реалізується в межах кількох концептуальних платформ. Загальноміський сленг відрізняється поліфункціональністю та віковою поліформатністю, відносною стійкістю семантичних полів. Дослідження дозволяє зробити висновок про те, що картини світу користувачів молодіжного та загальноміського сленгів – системне відображення загальноукраїнської моделі світу, якій чужі спонтанна немотивована агресія та жорстокість, ворожнеча і ненависть. У лексичних системах цих соціолектів домінують жартівливо-іронічна тональність, доброзичливість, висміювання та здоровий гумор.

Ключові слова: сленг, жаргон, арг, мовна картина світу, номінація особи, урбосоціолект.

Сленг є одним з наймасовіших різновидів розмовного мовлення. Зважаючи на різноманітність її представників, картина світу носіїв (далі – КС) позначена багатогранністю й багатовимірністю. „Помилкою було би вважати, що сфера функціонування сленгу – міські соціальні низи. Важливим соціально-прагматичним аспектом сленгу є його використання в неофіційних ситуаціях усного спілкування. Ним можуть користуватися без ризику для своєї мовної репутації освічені люди, якщо вони близько знайомі одне з одним, разом працюють, мають спільні інтереси тощо. По-друге, існують територіально-регіональні відмінності сленгу. Хоча соціальні діалекти меншою мірою, ніж територіальні, пов'язуються з якоюсь місцевістю. Вже поліетнічний характер

держави, територіальні різновиди відповідної національної мови, культурні традиції того чи іншого регіону, характер мовних контактів накладають відбиток на соціально-лінгвальне обличчя субстандарту взагалі та сленгу зокрема...” [5, с. 42]. На нашу думку, сленг є одним з первинних соціолектів у світовому масштабі. Ще до появи державних утворень, коли міста мали абсолютну автономність, – сленг вже існував, гармонійно адаптуючись у динаміці культурних, технічних, економічних та геополітичних ресурсів часу, обслуговуючи потреби вербального контакту представників різних соціальних груп. За зовнішньою примітивністю ховалась колосальна енергомісткість лексики, як правило, меткої, гострої, лаконічної. Її творець – народ – вкладав у мовотворчість неповторність свого часу, експресію почуттів та енергетику завзятості. Слід зазначити, що сленг розуміють (навіть не використовуючи його елементів у власному мовленні) майже всі жителі того чи іншого населеного пункту. Тобто кожен індивід, окрім розмовного варіанта літературної мови, володіє ще й сленгом свого регіону. Виняток становить молодіжний сленг, який не завжди розуміють представники старшого покоління через різницю вікових картин світу. Сленг – абсолютно відкрита мовна система, яка селекційним шляхом обирає до своєї структури лексичні елементи різних соціолектів, що мають найвищий потенціал експресивності різних соціолектів, розширюючи й меліоруючи або пейоризуючи їх семантику. Зважаючи на це, стверджуємо, що узуальна картина світу користувачів сленгу носить мозаїчний структурний характер – від погляду на світ носія розмовного літературного мовлення, до погляду носія кримінально-злочинного соціолекту. У соціолінгвістиці традиційно виділяють сленг молодіжний і загальноміський. Безперечним є факт динамічності, ширшої відкритості та емоційності саме молодіжного сленгу, що тісно пов’язаний із картиною світу молодої людини та, відповідно, ставленням до навколишньої дійсності.

Представник суспільства (особа, особистість), його вчинки, характеристики, приналежність соціальна й національна – одні з основних

об'єктів мовної картини світу (далі – МКС) користувачів молодіжного сленгу. На думку Л. О. Ставицької, „МКС молодіжного сленгу у ставленні до людини репрезентована в таких картиномовних площинах, як: 1) частини тіла людини; 2) людина як носій фізичних рис; 3) фізіологія і хвороби; 4) соціальні характеристики людини; 5) вітальні цінності; 6) емоційно-почуттєві цінності; 7) пізнавальні цінності; 8) моральні цінності; 9) побутові звичаї; 10) естетичні цінності”.

Надзвичайна експресивність лексичного складу молодіжного сленгу позначається на цілісній МКС її носіїв. У переважній більшості це знижена полівалентна семантика. З метою „виокремлення” та „відсторонення” молодь, як правило, визначає своє місце у соціумі, відповідно до решти його представників – позиціонує себе не просто як окрема група, а як колектив, що може оцінювати навколишній світ за параметрами власних цінностей та особистісної ідентифікації навколишнього світу. Модальність породжує номінативні моделі на позначення особи, як внутрішньосоціальні, так і номінації, що спрямовані на решту представників соціуму. Отже, номінаціям особи в МКС носіїв молодіжного сленгу належить великий за обсягом лексичний корпус, позначений квазісинонімією та високим рівнем експресивності. „В українському молодіжному сленгу незначна кількість родових назв людини, проте детально структурована група назв осіб за статевою приналежністю. Розвинені квазісинонімічні ряди на позначення різних понять” [5, с. 43]. Найвища частотність номінацій особи репрезентована в межах ЛСТГ на позначення фізичних рис людини та її соціальної характеристики.

„Найважливішою для сленгового вживання, на думку Л. Ставицької, є ознака „високий”, „дужий”, яка стосується і звичайної людини, і певних соціокультурних типів, як-от: „член кримінального угруповання” (*бик, гевал, шайба*)” [5, с. 197]. Ця закономірність виправдана: в молодіжному середовищі панує культ фізичної сили, зовнішньої досконалості – один з найдоступніших

способів самоствердження та самореалізації. Релевантними ознаками чоловіка – носія фізичних рис є: „великий, дужий” (*чебуратор, шайба, качило*); „низький” (*курдупель, бджонц, штемп / штимп*); „лисий” (*кіндерсюрприз, плейшнер*); модний (*стильняк*); „неприємний вигляд” (*чмир, чмуридо, зачмошений*)” [5, с. 197]. Номінації представниць жіночої статі за віком представлені в основному з негативно-зверхньою конотацією: *рудера* (похилий вік); *лошиця* (середній вік); *чубчик, герла* (молода дівчина, жінка). Щодо візуальної вікової характеристики, то вона виражається лексемами *ветеран, старпер, нафталін* в обох гендерних субстандартах.

Репрезентована Л. О. Ставицькою характеристика лексико-семантичного корпусу „людина як носій фізичних рис”, на нашу думку, потребує певного доповнення: по-перше, фізичні характеристики розміру фізичного тіла особи та ознаки сили релевантні не лише для чоловічої статі, а й для жіночої: *кобила* (велика й повнотіла жінка), *зубочистка* (висока й худя), *дюймовочка* (маленька) і таке інше, а по-друге, конотація молодіжного сленгу у бік фізичних рис не завжди носить негативний відтінок: багато зменшувально-пестливих форм з іронічно-жартівливою або кепкувальною маркованістю без рис яскравої або прихованої агресії. Особливо це виявляється у корпоративному спілкуванні молоді: *бичечок, кобилка, штичечка* та ін. Пейоративність, як правило, спрямована проти „чужих” або „антиподів, ворогів”. Як бачимо, МКС молоді полівалентна: схильна як до меліорації, так і до пейоратизації семантичних полів використовуваної лексики.

Характеристики особи з точки зору соціальної приналежності в узусній КС носіїв сучасного молодіжного сленгу представлена в межах чотирьох площин: професія або заняття; національність або місце проживання; соціальний стан; сексуальні меншини та наркозалежні. Щодо соціальної характеристики за професією, родом занять, то „у цій лексичній підсистемі актуалізуються номінації на позначення осіб популярних професій та занять, відносно нових у соціально-професійній інфраструктурі суспільства: бізнесмен

(*бізнесовець, бізнесюк*), менеджер (*менгер*), охоронець (*викидайло*), жебрак-прохач (*аскач*), стійких і традиційних: лікар (*айболит*), водій (*драйвер*), а також тих, із представниками яких молоді доводиться стикатися: жінка, яка торгує самогоном (*альбіна*)” [5, с. 198]. Як бачимо, частина номінацій є запозиченнями з англійської мови, а частина – з кримінально-злочинного соціолекту. Переважна більшість молоді у процесі набуття або вибору професії ще не має чіткого життєвого напрямку, а отже, вкладає в номінації дещо зверхній погляд на ті професійні ознаки, які властиві старшим представникам суспільства, що вже професійно визначились та облаштувались.

Інший рівень конотації мають номінації особи, пов’язані з національністю та місцем проживання. Як і будь-якій живій істоті, людині притаманне здійснення контролю за „власною територією”. Будь-яке вторгнення в поле комфорту людини (а особливо молоді) викликає відповідну реакцію протидії агресивного характеру. „Актуалізованими вважаються ті етноніми, які традиційно в національній картині світу є емоційно забарвленими, включені до сленгової картини світу за фактом територіальної близькості або туристичних, ділових контактів, наприклад, білорус (*зюзюк*), чех (*пепічка*) та ін.” [5, с. 198].

Молодь завжди намагається протистояти будь-якій експансії, така експресивна номінативна протидія спостерігається й на внутрішніх теренах України у випадках некоректного вторгнення на чужі території: щодо представників чужих міст, містечок і навіть сіл. Отже, номінації особи є виразниками однієї з ментальних рис українського народу – територіальної та психологічної корпоративності; захисту територіальної та психологічної зони комфорту від „чужих” (прийшлих). У процесі стихійного й різкого розмежування соціальних верств в Україні у кінці ХХ – на початку ХХІ ст. у свідомості молоді виникає новітня мовотворча поведінка, спрямована проти такої нерівності. Це одразу спричинило серію номінацій з соціальною семантикою: багач (*крутик, крутелик, мутило, жирний карась* та ін.); діти багатіїв (*мажорик, жорик, папунькин, крутеня, джосик* та ін.); рідня багатіїв (*мафія* у значенні „родина”,

крута фамілія, біднячки, лисики та ін.). Не меншою кількістю номінацій наділені й люди, що знаходяться поза межею зубожіння: *лах, лахно, чулик, бомжара, чмо* та ін. Отже, молодіжна КС позиціонує себе десь посередині – між дуже бідними й дуже багатими. „Абсолютну більшість лексем цього ряду становлять номінації на позначення людини із провінції або з села (*бик, бульо-мульо, кирило, рагуль*), що має у своїй основі низку культурних та ментальних чинників” [5, с. 198]. Попри глибоке вкорінення у молодіжному субполі буття алкоголю, наркотиків, молодіжна КС позиціонує своє відсторонення від цих негативних явищ, відповідно реагуючи у номінативних виявах мовленнєвої субкультури. Ці групи, за спостереженнями Л. Ставицької, „постають об’єктом іронічного кепкування”. Цікаво відзначити, що номінації, які функціонують у молодіжному середовищі, жаргонізованому мовленні (*гей, лесбос; наркаш, наркалига, нарком, наркоша*), „фіксують власне погляд „стороннього” на ці мікросоціуми, представники яких для внутрішньокорпоративного спілкування обирають принципово інші лексеми (у гомосексуалістів, наприклад, – *один з нас*), що майже не проникають у ширші соціолекти” [5, с. 199].

Окремої уваги заслуговує емоційно-оцінна система номінацій особи на позначення психічно хворих людей та агресивних у поведінці, яка свідчить про несхвальне ставлення до них у молодіжній КС: *довбонутий, крейзі, бізуватий, відморожений, відірваний, проїханий, скін, гопник, відморозок* та інші. Цинічно-кепкувальною маркованістю позначені номінації нездатних до науки, навчання, розумового розвитку осіб: „На негативному полюсі перебувають доволі потужні синонімічні ряди на позначення людини з повільною реакцією (*гальмо*), розумово відсталої (*понеділок*), обмеженої (*дятел*). Ознака, яка уточнює „дурість, глупоту” і містить у собі уточнення „некмітливий (тупий)” (*бивень, даун*), за частотністю стоїть на першому місці серед інших семантичних уточнювачів і навіть кількісно трохи перевищує синонімічний ряд зі значенням „дурень” (*баняк, дупель*) – 10 проти 9” [5, с. 205]. Юнацтво, підлітки і молодь у всі часи розвитку людства переживають романтичний

період життя, коли в КС людини особливе місце посідають поняття честь – чесність, дружба, вірність: *дружбан, друган, кумпель* (товариш), *свояк* (свій у всіх компаніях). „Для молодіжного соціуму вельми показова негачія таких явищ, як брехливість (*андерсен* – брехун, *динамік* – той, хто дає надію й не дотримується обіцянки, *лажій* – схильний до обману, *лажайло* – ненадійна людина, *пацюк* – зрадник)” [5, с. 205]. Особливого ставлення в КС молодіжного соціолекту „заслужують” представники карних органів (міліції). „Схильність молоді до непослуху фіксує також лексико-фразеологічний ряд: *втик, вставити, втикати кому* – покарання за непослух, невиконану роботу. Соціальні аспекти такого непослуху пов’язуються функціональним у молодіжному сленгу ЛСП „міліція” (міліціонер – *афен, фараон, ментяра*)” [5, с. 206].

У підсумку до сказаного вище варто зауважити, що українська молодіжна субкультура відбиває своєрідну картину світу, що досить активно проявляється у номінації особи, морально-понятійних категоріях. Система номінацій особи в МКС українського молодіжного соціолекту неоднорідна, що свідчить про абсолютну її відкритість і динамічність у відборі нових засобів номінації природнім (зважаючи на рівень експресивності) шляхом. У переважній більшості МКС української молоді не є агресивною – швидше ігровою. Не набуває номінативної реалізації схильність до невинуваченої жорстокості, насильства, морального розкладання. Негативні явища суспільства піддаються швидше меткому мовному висміюванню, аніж схваленню, що свідчить про відносно здоров’я молодого покоління українців як у психофізичному, так і у моральному напрямках.

Унікальним явищем української мовної картини світу є міський сленг, який заповнює лакуну невимушеного спілкування дорослих жителів міста, що не виключає взаємопроникнення елементів молодіжного соціолекту й міського сленгу через абсолютну відкритість та взаємодію обох субмов. Проте міський сленг у силу звуженості кола комунікативних можливостей (порівняно з молодіжним сленгом, який використовує новітні технології онлайн-

спілкування) має яскраво виражений територіальний характер в умовах різної валентності „покриття” україномовним населенням українських міських територій: „Як урбаністична культура в цілому, міський сленг – територіально зумовлене явище” [5, с. 256]. На нашу думку урбосоціолекти України можна розподілити на такі лінгвокартиномовні об’єднання, як: західноукраїнські урбосоціолекти, середньоукраїнські урбосоціолекти, південноукраїнські урбосоціолекти та урбосоціолекти Донбасу й Донеччини. Наш розподіл базується на концентрації україномовного населення на тих чи інших територіях. Так, якщо у західноукраїнських містах базовою мовою урбосоціолектів є українська, то у південноукраїнських – російська: „Щодо центрального та східного регіону, то тамтешній сленг сформувався під пресингом російської мови та відповідної жаргонної субкультури. Тотальне цілеспрямоване поросійщення українського етносу унеможливило розвиток сленгу на українській мовній основі” [5, с. 256]. Лексична система молодіжного сленгу масовіша у використанні (її знають майже всі представники цієї вікової категорії), а міський соціолект використовують далеко не всі мешканці міста. Це пов’язано із соціальною градацією населення. Дехто спілкується виключно сленговим мовленням, а певна частина мешканців показово відмежовується від соціодіалекту, використовуючи виключно літературну розмовну мову. Вибір залежить від освіченості, кола спілкування та індивідуального мовного смаку. В картині світу носіїв урбосоціолекту можна чітко виділити зокрема такі сегменти: алкоголь та сфера його вживання; райони міста та їх місце в урбосистемі (номінації, позначення); вулиці та їх місцева „семантика”; побутова сфера та родинні зв’язки. Особливості алкогольної культури міста глибоко досліджені російським мовознавцем В. В. Хіміком у монографії „Поэтика низкого, или Просторечие как лингвокультурный феномен” (2000) – „Поетика пиятики в масовій мовній свідомості”. В. В. Хімік пише: „Однією з унікальних сфер традиційної мовної словотворчості, регулярної й масової реалізації естетичного прийому відстороненості є пиятика й пов’язані з нею субкультурні таксони цього рутинного і водночас такого ж привабливого для

мовної реномінації явища” [6, с. 158]. Алкогольна „культура” міста дає квазісинонімічний ряд лексем на позначення особи, яка зловживає алкогольними напоями: *п'яничка, п'янчужка, п'янь* (як індивідуальна, так і збірна номінації), *кирятьщик, кирик, кирюха, алкан, ханик, алик, алконавт, синяк, піон, синюшник, ханюк, баклажан, хроник* (чоловічого роду) та жіночі: *синячка, ханичка, хана, киря, алканка, алкашиха, хрезонтема, хронічка, кольоровка, фіалка* та інша. Таке номінативне зацікавлення питущим індивідом свідчить про високий відсоток його наявності в структурі КС урбосоціолектів.

Надзвичайно важливе значення для мешканців міста має структурна система населеного пункту: райони, старі назви частин міста. „У вузькому розумінні термін „міський сленг” можна вважати вокабуляром вторинних номінацій на позначеннях міських реалій, зрозумілих тільки мешканцям цього міста (містечка) або навіть жителям певного мікрорайону; слід зважити на творчий за своєю суттю характер вторинної номінації, яка засвідчує лінгвокреативні аспекти мовного самовияву субетносу, специфічне почуття гумору, гри зі словом тощо” [5, с. 258]. Дуже часто особові номінації, пов’язані саме з місцем проживання чи народження в місті: *Катарка* (район) – *катарчаник (-нка)*; базар *Анголенка* (Запоріжжя) – *анголівський (-ська)*; селище *Котовського* (район Одеси) – *посілковський (-ка)*; *котовець (-ці)*, *Подол* (район Києва) – *подолець (-льці)* та ін. Систематизаторами КС носіїв урбосоціолектів також є міські топонімічні структури – назви вулиць, площ, майданів та ін. Назва вулиці нерідко виступає субкодом для учасників комунікативного акту: *Пушкінська* – *пушкінські* (хлопці), *Колодіжна* – *колодіженський* (парубок), *Таврідійська* – *таврідійський (-ська)* (дівчина, хлопець) та ін.

„Сленгові номінації зі сфери міського побуту не обмежуються суто вторинною назвою міської реалії, а можуть входити у значно глибші екзистенційно-психологічні, емоційні сфери буття субетносу, що відповідним чином позначається на комунікативному мікрокліматі урбаністичного середовища” [5, с. 260]. Як правило, у будь-якому місті наявні знакові суспільно-

побутові місця: лікарні (зокрема психічні), органи верховної влади міста й карних закладів, цвинтарі та інше. Найчастіше жартівливі номінації особи стосуються психіатричних клінік і венеричних лікувальних центрів, рідше обіграються назви цвинтарів. Так, скажімо, на людей, що поводять себе неадекватно, в Одесі кажуть *олександрійський* або *слобідський* (в обох донорських системах – місцезнаходження психіатричних лікарень: на Слобідці – міська; в селі Олександрівці, Лиманського району – обласна), а в Маріуполі – *пашківець* (вулиця Пашківського).

Отже, слід зазначити, що міські соціолекти України, як і молодіжний міський сленг, у переважній більшості не мають виявів немотивованої агресії. Картина світу його носіїв швидше має жартівливо-іронічну валентність експресії, аніж агресивно-ворожу. На відміну від кримінально-злочинного соціолекту, міський сленг (як і молодіжний) має поділ на „своїх” і „чужих” лише умовно-топонімічний, а не є відкритим протиставленням власної КС соціальній та психологічній свідомості решти суспільства, хоча і є частковим носієм гомогенних рис арго, але, здебільшого, на лексико-семантичному рівні. Слід звернути увагу на те, що КС користувачів молодіжного та міського сленгу багато в чому є віддзеркаленням загальноукраїнської моделі світу, якій чужа спонтанна немотивована агресія, жорстокість, ворогування та ненависть. Навпаки, у лексичних системах даних соціолектів переважає жартівливо-іронічна тональність, зверхньо-поблажлива доброзичливість, кепкування і здоровий гумор.

Список використаної літератури

1. Горбач О. Т. Арго в Україні. Львів : НАН України, Ін-т українознавства ім. І. Крип'якевича, 2006. 686 с.
2. Дмитрієв С. В. Номінація особи у контексті лінгвокультурної картини світу носіїв українського сленгу // *Мова : науково-теоретичний часопис*. Одеса : Астропринт, 2012. Вип.18. С. 16–21.
3. Дмитрієв С. В. Взаємодія концептів ЛЮДИНА – ТВАРИНА у процесах модусної номінації особи (на матеріалі сучасних українських соціолектів) // *Слов'янський збірник : зб. наук. праць*. Одеса : Букрек, 2012. Вип. 16. С. 243–257.
4. Дмитрієв С. В. Типологія мотивації номінацій особи пропозиційно-диктумного типу в українських соціолектах // *Слов'янський збірник : зб. наук. праць*. Одеса : Букрек, 2013. Вип. 17. С. 184–193.

5. Ставицька Л. О. Арго, жаргон, сленг. Соціальна диференціація української мови. К.: Критика, 2005. 464 с.
6. Химик В.В. Поэтика низкого, или Просторечие как лингвокультурный феномен. Санкт-Петербург: Изд-во Санкт-Петерб. ун-та, 2000. 269 с.

References

1. Horbach O. T. Arho v Ukrayini . L'viv : NAN Ukrayiny, In-t ukrayinoznavstva im. I. Kryp'yakevycha, 2006. 686 p.
2. Dmytriiev S. V. Nominatsiya osoby u konteksti lnhvokul'turnoyi kartyny svitu nosiyiv ukrayins'koho slenhu // Mova : naukovy-teoretychnyy chasopys. Odesa : Astroprynt, 2012. Vyp. 18. P. 16–21.
3. Dmytriiev S. V. Vzayemodiya kontseptiv LYuDYNА – TVARYNA u protsesakh modusnoyi nominatsiyi osoby (na materialy suchasnykh ukrayins'kykh sotsiolektiv) // Slov'yans'kyy zbirnyk : zb. nauk. prats'. Odesa : Bukrek, 2012. Vyp. 16. P. 243–257.
4. Dmytriiev S. V. Typolohiya motyvatsiyi nominatsiy osoby propozyitsiyno- dyktumnoho typu v ukrayins'kykh sotsiolektakh // Slov'yans'kyy zbimyk : zb. nauk. prats'. Odesa : Bukrek, 2013. Vyp. 17. P. 184–193.
5. Stavyts'ka L.O. Arho, zharhon, slenh. Sotsial'na dyferentsiatsiya ukrayins'koyi movy. K.: Krytyka, 2005. 464 p.
6. Khymyk V.V. Poetyka nyzkoho, yly Prostorechye kak lnhvokul'turny fenomen. Sankt-Peterburh: Yyd-vo. Sankt-Peterb. un-ta, 2000. 269 p.

S. V. Dmytriiev,
Candidate of Philology,
Associate Professor of General and Slavic Linguistics Department
Odesa I. I. Mechnikov National University,
24 / 26, Frantsuzky Blvd., Odesa, 65058, Ukraine,
kinandr44@ukr.net

THE POSITION OF SLANG NAMES IN THE LEXICAL AND SEMANTIC PARADIGM OF THE UKRAINIAN LINGUISTIC CONSCIOUSNESS

Summary

The article is devoted to the problem of studying the multidimensionality of lexical and semantic expression of slang names in the Ukrainian language. The author analyzes the specificity of slang names functioning in the linguistic and cultural environment of modern Ukraine. The sphere being studied is divided into two subsystems: youth slang and citywide slang. Dynamism and greater openness of the youth slang subsystem, implemented in a variety of conceptual platforms, is observed. The citywide slang distinguishes itself by the multifunctionality, the age-related multifunctioning, and by the relative stability of semantic fields.

Conclusion. The worldview of the youth and citywide slang users has a systematic correlation with the Ukrainian model of the world, which is alien to spontaneous unmotivated aggression and cruelty, hostility and hatred. The lexical systems of these sociolects are dominated by comic-ironic tone, goodwill, ridicule, and healthy humor.

Key words: slang, jargon, argot, linguistic worldview, naming.

Надійшла до редакції 30.09.2019 р.